

Verslag haalbaarheidsonderzoek Project Nieuwe Perspectieven in Gorinchem en omgeving

Amsterdam, 29 januari 1999

Nelleke Hilhorst
Lea Grubben

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Draagvlak binnen de regio	4
2.1	Inleiding	4
2.2	Samenwerkingspartners	4
2.3	Regionale gemeenten	5
3	Vraagzijde	6
3.1	Inleiding	6
3.2	Kwantitatieve gegevens	6
3.3	Conclusie	8
4	Conclusie en aanbevelingen	10
4.1	Conclusie	10
4.2	Aanbeveling: JPT-plus variant	12
4.3	Randvoorwaarden	14
	Bijlagen	16

1 Inleiding

Tijdens een werkbezoek in het kader van de ontwikkeling van een regiovisie heeft de burgemeester van Gorinchem uitgebreid kennisgemaakt met het project Nieuwe Perspectieven (NP) voor jongeren op achterstand in Amsterdam. Het hoofddoel van dit project is jongeren met regelmatige politie-/justitiecontacten de stap (terug) naar school of werk te laten maken. Uit onderzoeksresultaten blijkt dat dit project een succesvolle, integrale aanpak van de meervoudige probleemsituatie van jongeren (van 12 tot 20 jaar) hanteert. De interventieperiode per jongere is kortdurend (8-10 weken), individueel, ambulantly outreachend en intensief.

De gemeente heeft de indruk dat het aanbod van Nieuwe Perspectieven ook goede mogelijkheden zou kunnen bieden voor jongeren met een meervoudige problematiek binnen de gemeente Gorinchem en andere plaatsen in de regio (Vijfheerenlanden). Alvorens een beslissing te nemen hebben de gemeente en de provincie Zuid-Holland besloten de haalbaarheid van een dergelijk project te laten onderzoeken. In deze rapportage adviseert Van Dijk, Van Soomeren en Partners over de mogelijkheid om een project Nieuwe Perspectieven in eerste instantie binnen Gorinchem en in de tweede instantie binnen de regio in te voeren.

Onderzoeksvragen en onderzoeksmethode

Het doel van het onderzoek is om een antwoord te krijgen op de vraag of het aanbod van Nieuwe Perspectieven geschikt is voor Gorinchem en omgeving.

Deze vraag wordt vertaald in de volgende onderzoeksvragen:

- 1 Hoe groot is de vraag naar een aanbod Nieuwe Perspectieven binnen de regio?
- 2 In hoeverre bestaat er draagvlak voor een dergelijk nieuw aanbod in de regio?
- 3 Hoe dient de invulling van de Gorinchemse variant van Nieuwe Perspectieven er uit te zien?

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het draagvlak voor een project Nieuwe Perspectieven beschreven. Om die vraag te kunnen beantwoorden is gesproken met een groot aantal sleutelfiguren binnen Gorinchem en vertegenwoordigers van enkele omliggende gemeenten. Op verzoek van de gemeente is in eerste instantie gekeken of een project Nieuwe Perspectieven binnen Gorinchem haalbaar is, vandaar dat de meeste gesprekken met sleutelpersonen binnen Gorinchem zijn gehouden.

In hoofdstuk 3 wordt de vraag van jongeren geïnventariseerd aan de hand van cijfermateriaal van diverse instanties. Deze kwantitatieve gegevens geven een indicatie van het aantal jongeren die voor Nieuwe Perspectieven in aanmerking zouden kunnen komen.

In hoofdstuk 4 worden conclusies getrokken op basis van de vraaganalyse en de inventarisatie van het aanwezige draagvlak. Op basis van deze gegevens wordt een aangepaste hulpverleningsvariant voorgesteld, die in dit hoofdstuk globaal uitgewerkt wordt. Het hoofdstuk wordt beëindigd met enkele aanbevelingen.

2 Draagvlak binnen de regio

2.1 Inleiding

Een project als Nieuwe Perspectieven staat duidelijk niet op zichzelf, maar heeft verbindingen met andere instellingen en voorzieningen die in de praktijk te maken hebben met problematische jongeren. Voor het realiseren van een succesvol aanbod is het noodzakelijk dat er een goede samenwerking (op bestuurlijk en uitvoerend niveau) bestaat met dergelijke instellingen. Om een antwoord te kunnen geven over de haalbaarheid van een project in Gorinchem en omgeving, dat sterk gebaseerd is op het project Nieuwe Perspectieven in Amsterdam, is het dan ook noodzakelijk om zicht te hebben op het draagvlak voor een dergelijk initiatief. In dat kader is gesproken met vertegenwoordigers van vier regionale gemeenten en met een groot aantal beoogde samenwerkingspartners (binnen Gorinchem). Een overzicht van de geïnterviewde personen is opgenomen in bijlage 1. Alvorens een oordeel te kunnen vormen over de wenselijkheid van een nieuw project is het noodzakelijk om een overzicht te hebben van het huidige aanbod voor jongeren met problemen (in Gorinchem). In bijlage 2 staat een aantal van deze projecten/overlegstructuren beschreven.

De meeste geïnterviewden kennen NP niet of nauwelijks. Ter voorbereiding op het gesprek hebben ze de toegestuurde brochure over het project Nieuwe Perspectieven te Amsterdam doorgelezen. Hoewel deze folder veel informatie bevat blijft het beeld over de werkwijze toch beperkt. In de interviews is gestart met het schetsen van de belangrijkste uitgangspunten en kenmerken van de aanpak Nieuwe Perspectieven. De reacties van de betrokkenen zijn dus niet gebaseerd op een gedegen kennis van de aanpak, maar meer op een eerste beeldvorming.

2.2 Samenwerkingspartners

Om te achterhalen of de beoogde samenwerkingspartners een project Nieuwe Perspectieven wenselijk/noodzakelijk vinden is met vertegenwoordigers van HALT, de politie, het Openbaar Ministerie, leerplicht, Bureau Jeugdzorg, TOS project, het sociaal cultureel werk en een scholengemeenschap gesproken.

De geïnterviewden oordelen in principe positief over het aanbod Nieuwe Perspectieven, maar vragen zich wel af of dit aanbod zinvol is binnen een kleinere gemeente als Gorinchem. Bijna alle betrokkenen schetsen dat de problematiek onder jongeren waar ze in Gorinchem mee te maken hebben minder ernstig is dan in de grote steden. Dit sluit echter niet uit dat er wel degelijk een groep jongeren in Gorinchem en omgeving woont die zeer gebaat zou zijn bij een intensief outreachend aanbod.

Het meest aansprekend binnen het aanbod Nieuwe Perspectieven vinden ze de intensieve manier van werken (vooral in de eerste fase), waardoor er een vertrouwensbasis opgebouwd kan worden, geen wachttijd, de outreachende werkwijze (brenghulp in plaats van haalhelp), het nadrukkelijk betrekken van het gezin bij de hulpverlening, de intensieve samenwerking met andere instanties en de methodische ondersteuning van een extern bureau. Door de intensieve insteek van een project Nieuwe Perspectieven worden jongeren gemotiveerd voor het aanbod, terwijl nu vaak in de praktijk blijkt dat jongeren wel worden doorverwezen, maar dat ze niet naar de betreffende instantie toe gaan, door gebrek aan motivatie en vertrouwen.

Het grootste deel van de sleutelfiguren vraagt zich echter af hoe het aanbod zich verhoudt tot het project Jeugd Preventie Team (JPT), waarvoor Bureau Jeugdzorg een voorstel heeft ingediend bij de gemeente Gorinchem. Ze zien zoveel overeenkomsten dat het in ieder geval niet zinvol wordt geacht om beide initiatieven in de praktijk te realiseren. Het Jeugd Preventie Team project loopt vanaf januari 1998 in Dordrecht.

De geïnterviewde vertegenwoordigers van Bureau Jeugdzorg zijn voorstander van het regionaliseren van JPT, waar ze goede ervaringen mee hebben opgedaan. Rekening houdend met de doelgroep kiezen zij voor een minder zware inhoudelijke invulling dan Nieuwe Perspectieven biedt.

Ook het OM is voorstander van het verbreden van het JPT binnen het hele arrondissement.

Verder wordt het niet zinvol gevonden om het zoveelste losstaande project toe te voegen; gepleit wordt voor een duidelijke verbinding met bestaande projecten.

2.3 Regionale gemeenten

Aan de beleidsmedewerkers van de gemeenten Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam en Leerdam is gevraagd of ze in principe de wenselijkheid/noodzakelijkheid van een dergelijk aanbod onderschrijven.

De indruk van de gemeente Gorinchem is dat het huidige aanbod binnen de gemeente erg versnipperd is. Er zijn tal van kleine projecten. Zij achten het wenselijk om een deel samen te voegen in een project Nieuwe Perspectieven, waardoor er effectiever, efficiënter, gewerkt wordt en er een betere matching mogelijk is. Heel cruciaal binnen de aanpak Nieuwe Perspectieven vinden ze de gerichte gezinsinterventies en het intensief outreachende karakter van het aanbod.

De beleidsmedewerker van Leerdam stelt dat ze weinig zicht hebben op de aard en omvang van de groep probleemjongeren binnen de gemeente. Zij krijgen geen signalen door dat het uit de hand loopt en dat de gemeente moet ingrijpen. Hij acht het dan ook niet haalbaar dat er binnen de gemeente draagvlak zal ontstaan en geld wordt vrijgemaakt voor een project Nieuwe Perspectieven. Dat wil echter niet zeggen dat er niet meerdere jongeren binnen Leerdam woonachtig zijn, die dusdanige problemen hebben dat zij zouden kunnen profiteren van een intensief, ambulant aanbod. Wel denkt hij dat de gemeente bereid is om mee te participeren in een regionaal aanbod voor jongeren. Op dit moment is naar zijn mening te veel sprake van het ad-hoc pionieren, waardoor er een kleinschalig versnipperd aanbod is ontstaan. Hij heeft duidelijk behoefte aan meer afstemming binnen de regio en een regionale aanpak van problemen.

Hardinxveld-Giessendam beschikt op dit moment nog niet over cijfers over de problematiek onder jongeren. De beleidsmedewerker heeft de indruk dat een intensief project als Nieuwe Perspectieven te zwaar is voor de situatie binnen haar gemeente. De gemeente heeft wel positief gereageerd op het aanbod van Bureau Jeugdzorg om Hardinxveld-Giessendam te laten participeren aan het project Jeugd Preventie Team.

In tweede instantie is ook telefonisch met de beleidsmedewerker uit Vianen gesproken over Nieuwe Perspectieven (NP) versus JPT. Ze hebben niet gekozen voor het JPT, aangezien er geen instroom via onderwijs mogelijk is en de kosten voor bijvoorbeeld een netwerktraining naar hun mening aanzienlijk zijn. Hun definitieve keuze tussen NP of JPT zal met name worden bepaald door de keuze die de regio-gemeenten maken. Een dergelijk intensief aanbod voor jongeren dient volgens hem in regionaal verband ontwikkeld te worden.

3 Vraagzijde

3.1 Inleiding

De vraag of Nieuwe Perspectieven een aanvulling zou zijn op het reeds bestaande hulpverleningsaanbod voor jongeren in Gorinchem en omgeving is afhankelijk van het aantal jongeren dat zodanige problemen ondervindt dat dit type hulp wenselijk is. In dit hoofdstuk onderzoeken we of er een potentiële doelgroep is voor Nieuwe Perspectieven in de gemeente Gorinchem en omgeving.

Nieuwe Perspectieven is een hulpverleningsproject gericht op jongeren van 10 tot 20 jaar die tot de zogenaamde preventie-, risico- en maatregelengroep behoren:

- De **preventiegroep** bestaat uit jongeren (10 tot 13 jaar) die wel eens spijbelen en soms problemen hebben op school.
- Tot de **risicogroep** rekent men jongeren die geregeld school verzuimen en meer dan eens in aanraking komen met de politie wegens kleine delicten, en jongeren die geen delicten hebben gepleegd maar wel meervoudige problemen hebben.
- De jongeren uit de **maatregelengroep** hebben de school definitief de rug toegekeerd, zijn vaak werkloos, en leven meestal van inbraak en roof. Jongeren uit deze groep bewegen zich doorgaans in een subcultuur van straatgroepen.

Professionele criminele jongeren vallen buiten de doelgroep van Nieuwe Perspectieven. Ook jongeren waarbij drugverslaving het leefpatroon beheerst, jongeren met psychiatrische problemen, en jongeren zonder (recht op) een geldige verblijfstitel komen niet in aanmerking voor deelname aan het project. Verder moet de jongere gebonden zijn aan het projectgebied om te kunnen deelnemen aan Nieuwe Perspectieven.

In principe kan iedereen als verwijzer optreden. Maar meestal komen de verwijzingen van:

- politie en justitie;
- leerplichtambtenaren;
- leerkrachten;
- jeugdreclassering.

3.2 Kwantitatieve gegevens

Om een indicatie te kunnen geven van de grootte van de potentiële doelgroep is cijfermateriaal opgevraagd bij diverse instellingen en organisaties. In tabel 1 worden de belangrijkste gegevens samengevat.

Tabel 1 Overzicht kwantitatieve gegevens Gorinchem en omgeving

	gemeente Gorinchem	totaal in werkgebied (van betreffende organisatie)¹
aantal jongeren tussen 12 en 20 jaar 10 tot 20 jaar (1-1-97) 12 tot 18 jaar (1-1-98) - waarvan Nederlands ² - waarvan Marokkaans - waarvan Turks - waarvan overig	3.690 2.216 ± 2.000 ± 110 ± 60 ± 40	? ³ 10.942 (HALT) ? ? ? ?
aantal jongeren met politie- en justitiecontacten HALT-jongeren (in 1996) jeugdreclassering (instroom 1997) HKS ⁴ aantal jongeren 12-20 jaar (in 1996) - waarvan aantal jongeren dat in 1996 eerste delict pleegde - waarvan aantal delicten in de regio door deze jongeren - waarvan Nederlands - waarvan Marokkaans ⁵ - waarvan Turks - waarvan overig SMD	47 ? 35 8 131 16 17 2 0 5	201 (HALT) 44 (arrondissement OM) 196⁶ (politiedistrict 2) 81 561 ⁷ 145 28 5 18
aantal voortijdig schoolverlaters voortijdig schoolverlaters (juni '98) - waarvan (nog) niet herplaatst door leerplicht	65 27	? ⁸ (RMC) ?
aantal werkzoekende jongeren - als werkzoekend ingeschreven tot 20 jaar (Arbeidsbureau okt.'98)	?	200 (RBA Gorinchem)
aantal jongeren met meervoudige problemen Bureau Jeugdzorg (in 1998) Marokkaanse jongeren MWO-overleg Gorinchem Traject Optimale Schoolcarrière (in 1997) - waarvan naar schatting 75% met meervoudige problematiek - waarvan doorverwezen naar Spoorzoeker - waarvan niet-Nederlands	± 12 ± 25 19 ± 14 ? ?	? - 43 (TOS) ± 30 10 5

Noot 2 Zie voor een overzicht van de verschillende werkgebieden en regio's de tabel in bijlage 3.

Noot 2 Berekend met behulp van percentages afgeleid van de gegevens van de totale leeftijdsgroep 0 tot 18 jaar.

Noot 3 Het RCB beschikt alleen over cijfers van 1995 uit een deel van de gemeenten.

Noot 4 HKS = HerKenningsdienstSysteem van de politie, waarin elk opgemaakt proces verbaal wordt geregistreerd.

Noot 5 Etniciteit wordt in HKS als volgt bepaald: mits geboorteland of nationaliteit van een verdachte niet Nederlands is maar bv. Marokkaans, dan wordt bij 'etniciteit' Marokkaans ingevuld. Er wordt niet gekeken naar het geboorteland van de ouders (dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld het bevolkingsregister). Ook wordt in geval van meerder nationaliteiten de eerst genoteerde overgenomen in het systeem.

Noot 6 Voor de 6 gemeenten die tot Vijfheerenlanden behoren (zie bijlage 3) komt het totaal aantal jongeren in HKS op 87.

Noot 7 Zie bijlage 4 voor een overzicht van het type delicten.

Noot 8 Bij het Regionale Meld- en Coördinatiepunt Zuid-Holland Zuid waren eind oktober 1998 alleen de leerplichtcijfers van de gemeenten Gorinchem en Leerdam bekend.

3.3 Conclusie

De interpretatie van de kwantitatieve gegevens met betrekking tot de vraag of er een potentiële doelgroep is voor Nieuwe Perspectieven, wordt bemoeilijkt doordat:

- de cijfers deels overlappen (jongeren die bijvoorbeeld bekend zijn bij de politie kunnen ook behoren tot de groep voortijdig schoolverlaters);
- de werkgebieden van de verschillende instellingen en organisaties niet met elkaar overeenkomen (zo hebben politiecijfers van district 2 van de politie Zuid-Holland Zuid betrekking op de Alblasserwaard-Oost/Vijfheerenlanden en richt het Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Zuid-Holland Zuid zich op 5 van de 12 gemeenten in dat politiedistrict en 1 gemeente die daarbuiten valt en zelfs in een andere provincie ligt);
- niet elke organisatie/instelling een zodanig kloppende registratie voert dat kwantitatieve gegevens betrouwbaar of zelfs verkrijgbaar zijn.

Rekening houdend met deze beperkingen komen we tot de volgende schatting van de grootte van de potentiële doelgroep voor een Nieuwe Perspectieven project in Gorinchem en omgeving (zie tabel 2).

Tabel 2 Schatting potentiële doelgroep Nieuwe Perspectieven

1998	Gorinchem	regio Alblasserwaard-Oost/Vijfheerenlanden ⁹
totaal aantal jongeren 10 tot 20 jaar¹⁰	± 3.700	± 14.000
jongeren met politie- en justitiecontacten		
HKS aantal jongeren 12-20 jaar (in 1996)	35	87
- waarvan in 1996 eerste delict gepleegd	8	27
HALT (1996)	47	130 ¹²
- waarvan voor de eerste maal bij HALT ¹¹	± 40	± 110
moeilijk herplaatsbare voortijdig schoolverlaters¹³	± 20	?
jongeren met meervoudige problemen		
Bureau Jeugdzorg	± 12	?
Marokkaanse jongeren MWO-overleg Gorinchem	± 25	-
TOS meervoudige problematiek 75%	± 15	± 30
Spoorzoeker	?	± 10
SMD	4	

Op basis van de (beschikbare) cijfers is het niet mogelijk om een harde uitspraak te doen over de omvang van de potentiële doelgroep. De cijfers kunnen niet simpelweg opgeteld worden. In de cijfers van Bureau Jeugdzorg en het Marokkaanse Werkersoverleg Gorinchem zit geen overlap, in die van TOS en Bureau Jeugdzorg naar alle waarschijnlijkheid wel. Een deel van deze jongeren zal bovendien voortijdig schoolverlater zijn en/of politiecontacten hebben.

Noot 9 Alblasserwaard-Oost/Vijfheerenlanden = Giessenlanden, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Leerdam, Vianen en Zederik (politiedistrict 2).

Noot 10 De leeftijdsgroep 10 tot 20 jaar vormt ongeveer 12% van het totaal aantal inwoners in Gorinchem. Dat percentage geldt voor de meeste Nederlandse gemeenten.

Noot 11 Dit is berekend aan de hand van de gegevens over het aantal jongeren dat in 1996 voor de tweede maal bij HALT is aangemeld. Dit recidive percentage lag in 1996 op ruim 16%. In 1995 was dat nog bijna 13%. Wij hebben daarom een percentage van 15% gehanteerd.

Noot 12 Het werkgebied van HALT komt niet overeen met de regio Vijfheerenlanden. Uit 4 gemeenten die tot Vijfheerenlanden behoren zijn 130 jongeren naar HALT verwezen.

Noot 13 Ervan uitgaande dat het aantal (27) waarbij herplaatsing nog niet gelukt was nog terug zal lopen doordat de leerplichtambtenaar dat op korte termijn nog kan bereiken.

Naast het opvragen van cijfers hebben we de sleutelpersonen gevraagd om een schatting te maken van het aantal jongeren uit Gorinchem dat baat heeft bij een intensief kortdurend aanbod à la Nieuwe Perspectieven. Hoewel de verschillende respondenten het lastig vinden om aantallen te noemen is men het wel over eens dat het ongeveer 20-30 jongeren per jaar uit Gorinchem betreft. Voor de regio Alblasserwaard-Oost/Vijfheerenlanden zou dit ongeveer 60 jongeren betreffen.

De schatting van de geïnterviewde sleutelpersonen wordt ondersteund door het kwantitatieve cijfermateriaal. We houden aan dat er 25-30 jongeren op jaarbasis uit Gorinchem en 60-70 jongeren op jaarbasis voor de totale regio Alblasserwaard-Oost/Vijfheerenlanden profijt zouden hebben van een intensief ambulante aanbod.

4 Conclusie en aanbevelingen

4.1 Conclusie

Eerdere ervaringen met Nieuwe Perspectieven wijzen uit dat om een kwalitatief goed project op te zetten het nodig is om met een team van tenminste 4 medewerkers te werken, die ongeveer 80 jongeren op jaarbasis intensief ambulant kunnen begeleiden.

Op basis van de informatie uit hoofdstuk 3 blijkt dat de verwachte instroom veel te beperkt is. Wij achten het dan ook niet haalbaar om een project Nieuwe Perspectieven voor de gemeente Gorinchem op te starten. Ook binnen de subregio (Alblasserwaard-Oost/Vijfheerenlanden) zijn er te weinig jongeren met een meervoudige probleemsituatie om een zelfstandig project Nieuwe Perspectieven te rechtvaardigen.

Bureau Jeugdzorg, het OM en de politie willen graag het aanbod van het JPT regionaliseren. Binnen Bureau Jeugdzorg bestaat bereidheid om elementen van de aanpak Nieuwe Perspectieven toe te voegen aan het JPT en zo te komen tot een JPT-plus variant.

De beleidsmedewerkers van de geïnterviewde gemeenten geven aan behoefte te hebben aan een meer regionale aanpak van de problematiek onder jongeren, in plaats van dat iedere gemeente tracht het wiel zelf uit te vinden. Zij achten de kans op een goed doordacht en uitgewerkt aanbod veel groter als het in breder verband kan worden uitgevoerd.

We achten het dan ook van belang dat er een gezamenlijk gedragen aanbod gerealiseerd wordt, waarin nauw wordt samengewerkt tussen de verschillende instanties die te maken hebben met jongeren met meervoudige problemen. Jongeren mogen niet door de mazen van het net(werk) kunnen vallen.

Uit de cijfers en ook tijdens de interviews blijkt dat er in Gorinchem en omgeving wel degelijk een groep jongeren is die baat zou hebben bij een intensief, ambulant aanbod en die onvoldoende begeleid kunnen worden binnen het bestaande hulpverleningsaanbod.

Naar onze mening is het verstandig om aan te sluiten bij de wens om het JPT te regionaliseren, maar tevens de specifieke kwaliteiten van het aanbod Nieuwe Perspectieven te benutten, zoals:

- Een bredere instroom: niet alleen de politie, maar ook bijvoorbeeld scholen moeten kunnen verwijzen naar het nieuwe project.
- Samenwerkingsrelaties met meerdere instellingen. Binnen de werkwijze van Nieuwe Perspectieven wordt veel aandacht besteed aan het samenwerken met instanties die in de praktijk te maken hebben met jongeren.
- Beproefde werkwijze en inhoudelijke supervisie. De methode 'Helpen in eigen omgeving' die gehanteerd wordt binnen het project Nieuwe Perspectieven is ontwikkeld door Bureau Instap en wordt ook gehanteerd binnen het T(huislozen) Team in Dordrecht. De interventiewerkers worden bij aanvang getraind en krijgen gedurende een langere tijd externe werkbegeleiding. Aan de hand van praktijkvoorbeelden worden de werkers stap voor stap vertrouwd gemaakt met de methode (intensief outreachend, gerichte gezinsinterventies, etc.).
- Methodiek ook geschikt voor allochtone jongeren. Binnen Gorinchem (en Vianen) wordt de groep Marokkaanse jongeren als lastig ervaren. Binnen Leerdam zijn er meerdere Molukse en Turkse jongeren met meervoudige problemen. Zij behoeven een intensievere vorm van begeleiding dan het JPT biedt, om hun situatie structureel te verbeteren. In de werkbegeleiding wordt veel aandacht besteed aan het invulling geven aan verschillende culturele aspecten.

- Breder dan alleen preventie: ook voor jongeren die al meerdere keren met de politie in aanraking zijn gekomen wordt gezocht naar een waardevol perspectief.
- Interculturele samenstelling van het team: de teamsamenstelling moet een afspiegeling zijn van de etniciteit van de doelgroep.

We komen dan ook tot een zogenaamde **JPT-plus** variant die regionaal kan worden aangeboden. Deze optie is aan de orde gesteld in een gesprek met sleutelpersonen van Bureau Jeugdzorg die zeker bereid zijn om een dergelijk aanbod te ontwikkelen. Zij hebben ook de kennis en ervaring in huis om een dergelijk team op te zetten en te coördineren. Voor de provincie betekent dit dat ze een aanbod helpen ontwikkelen waar ook andere gemeenten van kunnen profiteren.

Alvorens te beschrijven hoe de voorgestelde variant er in grote lijnen uitziet geven we eerst een beschrijving van de belangrijkste verschillen en overeenkomsten tussen NP en JPT.

Overeenkomsten zijn de outreachende werkwijze, vast mentorschap, de samenwerking met andere instanties, kortdurende interventieperiode, betrekken van de ouders bij de hulpverlening, geen wachtlijsten en de snelle reactie op een aanmelding (binnen 72 uur).

De verschillen staan in onderstaande tabel beschreven. Doordat doelgroep en doelstelling verschillend zijn is ook sprake van een andere werkwijze (en kostenplaatje).

Tabel 3 Belangrijke verschillen Nieuwe Perspectieven en het Jeugd Preventie Team

	Nieuwe Perspectieven	Jeugd Preventie Team
Doel	Creëren van nieuw maatschappelijk perspectief.	Vroegtijdig signaleren van probleemgedrag en aanbieden van een preventief hulpaanbod.
Doelgroep	Jongeren tussen de 12 en 20 jaar die: <ul style="list-style-type: none"> • Contacten hebben met politie en justitie; • Regelmatig spijbelen of vroegtijdig school verlaten; • Ontoereikend contact met de leefomgeving. 	Kinderen en jongeren tussen 0 tot 18 jaar, die signaalgedrag vertonen, voor de eerste keer een strafbaar feit plegen of lichtere strafbare feiten plegen.
Verwijzende instanties	<ul style="list-style-type: none"> • politie en justitie; • leerplichtambtenaren; • leerkrachten; • jeugdreclassering. 	politie
Toewijzing	Indicatiestelling	Geen indicatiestelling
Werkwijze	Individueel actieplan omvat altijd: <ul style="list-style-type: none"> • gezin; • school en werk; • vrije tijd. fase 1 Contact leggen en motiveren; fase 2 Sociale omgevingsanalyse maken (zoeken van ondersteunende personen); fase 3 Uitvoeren van actieplan.	Gefaseerde opbouw van het hulpverleningstraject: fase 1 signalering, beoordeling en overdracht; fase 2 kortdurende hulpverlening; fase 3 afronding van de hulpverlening.
Beschikbaarheid	7 x 24 uur bereikbaar	Buiten kantooruren via crisis achterwacht
Caseload	2 jongeren per werker (20 jongeren per werker op jaarbasis)	11 jongeren per werker (44 jongeren per werker op jaarbasis)
Kostprijs per jongere	f 6.000,-	ongeveer f 2.700,- (afhankelijk van overhead en begeleiding)
Tijdsinvestering	80 uur per jongere	40 uur per jongere

4.2 Aanbeveling: JPT-plus variant

Om een verder uitgewerkte opzet te maken is nader overleg met Bureau Jeugdzorg noodzakelijk. In ieder geval blijken ze enthousiast over de mogelijkheden die deze variant biedt. Ook zij zien dat de kwaliteit van het aanbod hierdoor verhoogd kan worden. Hier volgt een mogelijke uitwerking van de door ons voorgestelde JPT-plus variant.

Doel

De aanpak is gericht op het creëren van nieuw maatschappelijk perspectief voor jongeren in meervoudige probleemsituaties. Om dit te bereiken wordt op alle nodige fronten hulp- en dienstverlening geboden.

Beoogd wordt om ongeveer 60 jongeren op jaarbasis te laten deelnemen aan het aanbod.

Doelgroep

Jongeren tussen de 10 -18 jaar met duidelijk problemen. Het betreft zowel jongeren die met politie/justitie in aanraking zijn gekomen als jongeren die duidelijke problemen hebben op bijvoorbeeld school, thuis en met vrienden. Het JPT-plus richt zich dus op de preventie en risicogroep (zie voor definiëring hoofdstuk 3.1).

Gekozen is voor een insteek vanaf 10 jaar, aangezien de politie en SCW/het jongerenwerk signaleren dat er een groep kinderen is onder de 12 jaar die in een meervoudige probleemsituatie zitten en hulp nodig hebben. In incidentele gevallen kunnen ook jongere kinderen gebruik maken van het aanbod.

Verwijzers

Duidelijk wordt gepleit voor een bredere insteek dan alleen aanmeldingen via de politie. Verwijzers kunnen zijn:

- Bureau Jeugdzorg
- Politie/justitie/jeugdreclassering
- Raad voor de Kinderbescherming
- TOS (Traject Optimale Schoolcarrière)
- Halt
- Scholen en leerplichtambtenaren
- Regionaal Arbeidsbureau

De wijze waarop de indicatiestelling voor de plus-variant zal plaatsvinden dient door Bureau Jeugdzorg uitgewerkt te worden.

Werkwijze

Het hulpverleningsaanbod van JPT-plus dient gebaseerd te worden op de volgende richtinggevende principes:

- *Een outreachend aanbod: 'brenghulp' in plaats van 'haalhulp'*
Iedere jeugdige krijgt een vaste ambulante werker toegewezen, die de hulpverlening voor zijn/haar rekening neemt. Het is essentieel dat deze hulpverlener zich een beeld vormt van de directe leefomgeving van de jeugdige en in de eerste fase het vertrouwen van het gezin verwerft.
- *Gerichte gezinsinterventies*
Er wordt niet uitsluitend hulp verleend aan individuele jongeren. In de begeleiding wordt nadrukkelijk het gezinssysteem betrokken.
- *Kortdurende interventies*
In principe wordt getracht in zo kort mogelijke tijd (3 maanden) de doelen te realiseren die met de jeugdigen en ouders/verzorgers zijn afgesproken. Er wordt een concreet actieplan opgesteld voor het bereiken van de gewenste situatie, waarover duidelijke afspraken met de jongere en de betrokken organisaties worden gemaakt.

- *Gebruik maken van ondersteunende elementen*
Gezocht wordt naar personen in de directe leefomgeving van de jeugdige (bijvoorbeeld familieleden, vrienden, leerkracht of sporttrainer), die een positieve relatie onderhouden met het cliëntsysteem. Zij kunnen ingeschakeld worden om ook op langere termijn ondersteuning te bieden aan de jeugdige en zijn gezin.
- *Integrale aanpak*
Het actieplan omvat altijd drie punten:
 - gezin;
 - school/werk;
 - vrije tijd.
- *Samenwerking met andere instellingen*
In deze nieuwe hulpverleningsvoorziening dient waar mogelijk gebruik gemaakt te worden van het aanbod van andere instellingen, voor bijvoorbeeld meer specialistische hulpverlening als het doorgeleiden van een ouder naar de RIAGG.

Caseload

De caseload zou ongeveer 30 jongeren per full-time medewerker op jaarbasis kunnen zijn. De kostprijs per jongere bedraagt dan ongeveer f 3.500.

Projectgebied

Om een goed functionerend team te kunnen samenstellen is het noodzakelijk om minstens vier medewerkers in dienst te hebben (die ongeveer 120 jongeren op jaarbasis kunnen begeleiden). Dit betekent dat aansluiting gezocht dient te worden bij het bestaande team in Dordrecht. Dit team zou uitgebreid dienen te worden met twee medewerkers, waarvan ten minste een met een Marokkaanse etniciteit en de ander met een Turkse achtergrond. Ook is het mogelijk om een nieuwe (Marokkaanse) medewerker aan te stellen en de uren van de werkers binnen het JPT uit te breiden (in totaal werken daar nu 5 uitvoerende medewerkers).

Gekozen wordt voor een regionale insteek. In eerste instantie wordt gestart met de regio Alblasserwaard-Oost/Vijfheerenlanden (zie bijlage 3) en Hardinxveld-Giessendam.

Samenwerking

In ieder geval dienen met Bureau Jeugdzorg, politie, Bureau HALT, scholen, leerplichtambtenaren, arbeidsburo, OM en TOS goede afspraken gemaakt te worden op beleids- en uitvoerend niveau. Het lijkt wenselijk om een convenant af te sluiten tussen het TOS en het project JPT-plus, waardoor uitwisseling van cliëntgegevens mogelijk wordt. Een dergelijke convenant dient ook met het OM afgesloten te worden.

Er dient een stuurgroep ingesteld te worden die op bestuurlijk niveau voorwaarden kan creëren.

Coördinatie en uitvoering

De coördinatie is in handen van de coördinator van het project JPT te Dordrecht. Er worden twee extra medewerkers aangesteld. De medewerkers komen in dienst bij de Stichting Jeugdzorg Zuid-Holland Zuid.

Voorgesteld wordt om de inhoudelijke werkbegeleiding en de training van de medewerkers uit te besteden aan Bureau Instap, die de werkwijze 'Helpen in eigen Omgeving' hebben ontwikkeld en ook de medewerkers van NP Amsterdam en de werkers van het T(huislozen) team hebben getraind.

Kwaliteitsbewaking

De werkers dienen getraind te worden in het hanteren van de methodiek door supervisie en intervisie bijeenkomsten.

Daarnaast heeft de stuurgroep een taak in het bewaken van de afbakening van de doelgroep, de kwaliteit van het aanbod en de controle op het nakomen van gemaakte samenwerkingsafspraken.

Financiering

Als er 60 jongeren begeleid schatten we de kosten globaal op een totaal van f 210.000,- (exclusief huisvesting, coaching en training).

De politie heeft substantiële, financiële middelen vrijgemaakt om te investeren in het regionaliseren van het aanbod JPT; onduidelijk is hoeveel.

De provincie zou met name een bijdrage dienen te leveren in de verdere ontwikkeling van deze JPT-plus variant en de externe intervisie bijeenkomsten voor hun rekening kunnen nemen.

Een gedeelte van de financiering van de plusvariant dient gevonden te worden in de reguliere middelen Jeugdhulpverlening.

4.3 Randvoorwaarden

De volgende randvoorwaarden voor een JPT-plus aanpak dienen gerealiseerd te worden.

Draagvlak

- Ten eerste dienen de provincie en de gemeente bij de Stichting Jeugdzorg (de organisatie waar volgens het voorstel het aanbod wordt ondergebracht) af te checken of zij de keuze voor een JPT-plus variant onderschrijven en hoe dit nieuwe aanbod verder uitgewerkt kan worden.
- Als volgende stap is het wenselijk om met alle betrokken sleutelfiguren rond de tafel te zitten en gezamenlijk de inventarisatie van de Gorinchemse situatie te analyseren en de opzet van het nieuwe aanbod te bespreken. Ten eerste kan een bijeenkomst met de regionale beleidsmakers worden georganiseerd en vervolgens met het uitvoerend niveau. Ook in de werkgroep regio-visie dient dit voorstel besproken te worden.

Aanpalende initiatieven

- Aanbevolen wordt om het TOS te handhaven, vanwege de multi-disciplinaire en professionele aanpak, het regionale werkgebied, de grote betrokkenheid van de participanten, en ze zijn een erkende voorpost van Bureau Jeugdzorg.
Door middel van TOS wordt het contact tussen school en jeugdhulpverlening gerealiseerd.
Het is van belang om door middel van convenanten uitwisseling van cliëntgegevens mogelijk te maken.
- Het project Stelselmatige Minderjarige Daders (SMD, zie bijlage 2 voor een korte beschrijving van dit project) kan wat betreft Gorinchem opgaan in het project JPT-plus. De hiervoor gereserveerde middelen kunnen ingezet worden voor de JPT-plus aanpak.
- De gemeente dient zich te bezinnen of en zo ja, op welke wijze het aanbod van de Spoorzoeker gecontinueerd dient te worden. Een nadeel van dit project is dat het alleen een aanbod in de ochtenduren heeft en er geen aandacht besteed wordt aan de vrije tijdsbesteding van jongeren.
- Gedacht wordt aan het breder trekken van het Marokkaans Werkers Overleg; er zouden dan niet alleen Marokkaanse jongeren met problemen besproken dienen te worden, maar ook autochtone jongeren die in een problematische situatie verkeren.

- Het is niet duidelijk hoe het nieuw voorgestelde Zorgprogramma Onderwijs/Hulpverlening/Arbeidsmarkt (zie bijlage 2) zich verhoudt tot het TOS, de Spoorzoeker en het JPT-plus aanbod. Er lijkt sprake van overlap. Bij de eventuele verdere ontwikkeling van het JPT-plus en het Zorgprogramma dient rekening gehouden te worden met een goede afstemming.

Centraal Meldpunt

Een aandachtspunt voor bespreking met Bureau Jeugdzorg is de wenselijkheid om binnen iedere gemeente een punt op te zetten, waar probleemjongeren besproken worden en vastgelegd wordt, welke instantie welk aanbod voor de betreffende jongeren verzorgt. Belangrijk daarbij is dat er een trekker aanwezig is, een medewerker van Bureau Jeugdzorg zou deze rol op zich kunnen nemen. Aangezien er meerdere instanties betrokken zijn dient bekeken te worden of door het sluiten van convenanten uitwisseling over jongeren mogelijk gemaakt kan worden. In Gorinchem ligt er een voorstel voor het opzetten van een Scharnierpunt (zie bijlage 2), hierbij zou aangesloten kunnen worden.

Nadere Uitwerking JPT-plus

- Met Jeugdbescherming en Jeugdreclassering dient overlegd te worden welke rol zij kunnen en willen vervullen in het verder uitwerken van de JPT-plus variant en welke externe ondersteuning eventueel nodig/gevenst is.
- Overwogen kan worden om Bureau Instap in te schakelen om bij aanvang de medewerkers te trainen in het toepassen van de methode (Helpen in eigen omgeving) en zorg te dragen voor intervisie en supervisie van medewerkers.

Regionale afstemming

Aanbevolen wordt om een 'regionaal platform jeugdhulpverlening' op te zetten, waarin zorggedragen wordt voor een regionale uitwisseling en afstemming. Naast de gemeenten dienen Bureau jeugdzorg, de politie, leerplicht, HALT, OM, RMC, RBA, de Raad voor de Kinderbescherming deel te nemen aan een dergelijk structureel overleg. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de wens om meer regionaal samen te werken en versnippering tegen te gaan. Bekeken dient te worden hoe dit overleg zich verhoudt tot de werkgroep regio-visie.

Registratie

De beschikbare cijfermatige informatie is zeer beperkt. Doordat de verschillende instellingen een andere regio-indeling hanteren zijn de cijfers erg lastig vergelijkbaar. Verder worden er cijfers gepresenteerd terwijl het niet duidelijk is om welk gebied het gaat en waar vde cijfers vandaan komen (BPS of HKS).

Bijlage 1

In het kader van het haalbaarheidsonderzoek zijn de volgende personen geïnterviewd:

Marc Delgijer	Gemeente Gorinchem, afdeling onderwijs
Martha van Esch	Coördinator HALT
Wim Langens	Conrector Merewade college
Carel Goedegebuur	Politie Gorinchem, jeugdcriminaliteit
Hennie Sanders	Politie Gorinchem, allochtonen team
Bas Timman	Manager Bureau Jeugdzorg
René van Vianen	Stafmedewerker Stichting Jeugdbescherming Dordrecht
Angelique Kerkhof	Bureau Jeugdzorg, dependance Gorinchem
Linda Horst	Coördinator TOS project
Anita Broos	Jongerenwerkster Stichting Arkelstad, coördinator MWO en Scharnierpunt
Diny Heijden	Beleidsmedewerkster OM Dordrecht
Theo van Wifferen	Beleidsmedewerker jeugd Leerdam
Telefonisch:	
Jolanda den Uyl	Beleidsmedewerker jeugd Hardinxveld-Giessendam
Peter Bot	Beleidsmedewerker gemeente Vianen

Bijlage 2

Stelselmatig minderjarige daderproject (SMD)

In dit project kunnen jeugdige daders die veelvuldig terugkomen in het strafrechtelijk circuit rekenen op extra aandacht van politie en openbaar ministerie. In samenwerking met OM, politie, jeugdbescherming, reclasering, de Raad voor de Kinderbescherming en de gemeenten Dordrecht en Gorinchem is een intensief begeleidingstraject gestart. Het streven is er op gericht om jongeren die veelvuldig met politie en justitie in aanraking zijn geweest, op het rechte pad te krijgen en te houden door middel van speciale steun en begeleiding van het maatschappelijk werk.

Traject Optimale Schoolcarrière (TOS)

Dit is een samenwerkingsproject van onderwijs, jeugdhulpverlening en gezondheidszorg in de Alblasserwaard-Oost/Vijfheerenlanden om voortijdig schoolverlaten en schooluitval te voorkomen. Als een school signaleert dat een leerling problemen heeft kan deze leerling aangemeld worden bij het TOS, een groep van deskundigen (onder andere schoolbegeleidingsdienst, spijbelopvangproject De Spoorzoeker, maatschappelijk werk, Bijzonder Jeugdwerk, RIAGG, GGD, gemeente Gorinchem) die de problematiek analyseert en de school, leerling en ouders adviseert. De TOS werkwijze kenmerkt zich door een 'integrale' benadering van de problematiek van potentiële voortijdige schoolverlaters: de scholingsproblematiek van een leerling wordt gezien vanuit de context van de school, het gezin en de jongere zelf. Advisering gaat dan ook niet alleen over begeleiding in de school of over scholingstrajecten, maar ook over de aanpak en/of begeleiding in de opvoeding en hulpverlening aan de jongere. Het TOS fungeert als voorpost van Bureau jeugdzorg en kan zorgen voor diagnose- en indicatie-stelling. Bureau Jeugdzorg heeft, vanaf 1998 de financiële bijdrage in de coördinatie van het TOS van de provincie overgenomen.

Het project richt zich op leerplichtige leerlingen in de leeftijdsgroep van 12 - 16 jaar.

Op jaarbasis worden ongeveer 60 leerlingen in het TOS besproken.

Het overgrote deel van de jongeren gaat na het advies terug naar school, ongeveer 10% stroomt in bij het spijbelopvangproject (de Spoorzoeker).

De Spoorzoeker

De Spoorzoeker is een time-out klas. Jongeren blijven ingeschreven op de school van herkomst en keren in de meeste gevallen ook weer terug op hun oude school. De Spoorzoeker stelt de jongeren in staat hun schoolcarrière voort te zetten en tegelijkertijd aan hun specifieke problemen te werken. Deelnemers krijgen naast de reguliere vakken ook maatschappij vorming en er wordt veel aandacht besteed aan het vergroten van sociale vaardigheden.

Daghulp de Wissel BJ Zuid-Holland

BJ is bezig een preventief aanbod te ontwikkelen, genaamd het Zorgprogramma Onderwijs/Hulpverlening/Arbeidsmarkt. Het gaat om jongeren, die problemen ondervinden op waar de school onvoldoende oplossingen voor heeft. Het Zorgprogramma beoogd aanvullend te zijn op het onderwijs en is er op gericht om jongeren zo veel mogelijk binnen de school te helpen. Indien jongeren ouder zijn dan 16 jaar kan toeleiding naar de arbeidsmarkt een optie zijn.

HALT

Bureau HALT houdt zich bezig met de bestrijding van veel voorkomende jeugdcriminaliteit, zoals vandalisme en eenvoudige vermogensdelicten (bijvoorbeeld winkeldiefstal). Aan jongeren die door de politie zijn aangehouden wegens bijvoorbeeld vandalisme, diefstal of het veroorzaken van overlast wordt het voorstel gedaan om deel te nemen aan een HALT-afdoening. Als zij deelnemen worden er afspraken gemaakt over het verrichten van werkzaamheden, het volgen van een leerproject en het vergoeden van de eventuele schade.

Centraal Scharnierpunt/Meldpunt ST. Arkelstad (SCW)

De Stichting Arkelstad is van mening dat het jongerenwerk een 'scharnierpunt' moet zijn tussen instellingen, onafhankelijk van de verschillende disciplines, als jongerenwerk, sportwerker (= buitenschools contactwerker), reclassering, jeugdreclassering, jeugdzorg en TOS. De bedoeling is om met verschillende instellingen op een locatie te zitten en elkaar zo veel mogelijk te ontmoeten en zo de 'lijnen' kort te maken. Doel is een snellere en efficiënte uitwisseling die betrekking heeft op hulp aan jeugdigen. Er wordt onderhandeld over een geschikte locatie. Een onderdeel van het scharnierpunt zal een JIP zijn (overigens wordt momenteel in de politiepost in Gorinchem Oost (heel nieuwe wijk, veel jongeren) een JIP dependance opgezet).

Ook onderdeel van het scharnierpunt is het Centraal Meldpunt Marokkaanse Jongeren.

Marokkaans Werkeroverleg (MWO)

Casuïstiekoverleg, 1x per twee weken. Deelnemers:

- jeugdreclassering;
- reclassering 18+;
- schoolcontactpersoon Marokkaanse leerlingen (schoolbegeleidingsdienst);
- regionaal centrum buitenlanders;
- weekendcontactpersoon overlastbestrijding (sociaal cultureel werk)
- vso basisschool;
- kinder-/jongerenwerker van buurthuis Haarhorst;
- politie;
- jeugdzorg;
- gemeente;
- maatschappelijk werk;
- spoorzoeker project.

Bespreken Marokkaanse jeugd (10-20 jaar). Is drie jaar geleden gestart. Er staan steeds zo'n 25 jeugdigen op de bespreklijst.

Arrondissementaal platform jeugdcriminaliteit

Bijeenkomst 1x per 6 weken. Startdocument is 1-1-98 getekend.

Arrondissement Dordrecht omvat vier districten, in totaal 22 gemeenten.

Deelnemers:

- OM;
- jeugdreclassering (Stichting Jeugdbescherming);
- Raad voor de Kinderbescherming;
- Stichting Reclassering Nederland;
- Bureau HALT;
- politie regio Zuid-Holland Zuid;
- Stichting Ambulante Jeugdhulpverlening.

Adviseurs:

- ambtelijke vertegenwoordiging gemeente Dordrecht (GSB-beleid);
- ambtelijke vertegenwoordiging gemeente Gorinchem;
- kinderrechter arrondissement Dordrecht.

Het platform is beleidsmatig, coördinerend en signalerend.
Het platform ontwikkelt een integraal beleid ten aanzien van de strafrechtelijke, intensieve en veelvormige aanpak alsmede de preventie van jeugdcriminaliteit. Het platform initieert innovatieve projecten en adviseert aan het districtelijk driehoeksoverleg en draagt zorg voor de afstemming van het beleid met betrekking tot jeugdcriminaliteit.
Verder heeft het platform oog voor het versterken en versnellen van bestaande procedure in de strafrechtketen. Ook signaleert het platform trends en ontwikkelingen.

Bijlage 3

Overzicht werkgebieden van de verschillende regionale instellingen

gemeente (aantal inwoners)	politie ZHZ district 2	HALT Gorinchem e.o.	Regionaal Arbeidsbureau Gorinchem	Jeugdzorg ZHZ	TOS	RMC ZHZ leerplicht
Giessenlanden (14.127)	x		x	x	x	
Gorinchem (32.066)	x	x	x	x	x	x
Hardinxveld-Giessendam (17.601)	x		x	x	x	x
Leerdam (20.750)	x	x	x	x	x	x
Vianen (19.303)	x	x		x		
Zederik (13.477)	x	x	x	x	x	x
Alblasserdam (17.765)	x			x		
Graafstroom (9.540)	x			x	x	
Liesveld (9.473)	x		x	x	x	x
Nieuw-Lekkerland (9.411)	x			x		
Papendrecht (28.528)	x			x		
Sliedrecht (23.849)	x			x		
Werkendam (25.567)		x				
Woudrichem (13.838)		x				
Lingewaal (10.671)		x			x	x

De volgende 6 gemeenten behoren tot de regio Alblasserwaard-Oost/Vijfheerenlanden:

Giessenlanden, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Leerdam, Vianen en Zederik. (Vianen richt zich voor veel zaken op de provincie Utrecht).

Bijlage 4

Aard van de delicten in 1996 gepleegd door 196 jongeren.

Delictgroepen en delicten	frequentie	percentage
Agressieve misdrijven tegen openbare orde en gezag waarvan 30 openlijke geweldpleging	36	6,4
Agressieve misdrijven tegen leven en persoon waarvan 10 gekwalificeerde mishandeling, 45 eenvoudige mishandeling, 16 bedreiging	77	13,7
Ruwheidsmisdrijven waarvan 28 brandstichting en 76 vernieling	104	18,5
Vermogensmisdrijven waarvan 119 eenvoudige diefstal, 157 diefstal in vereniging/met braak, 16 heling	298	53,1
Zedendelicten	6	1,1
Verkeersmisdrijven	13	2,3
Drugsmisdrijven waarvan 11 opiumwet-harddrugs	11	2,0
Vuurwapenmisdrijven	12	2,1
Overige misdrijven	4	0,7
Totaal aantal delicten van 196 verdachten (12-20 jaar)	561	100 %

Bron: HerkenningsdienstSysteem van de politie